

รายงานประชุม

คณะกรรมการดำเนินงานบริหารจัดการระบบกายภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ครั้งที่ 3/2567

วันพุธที่ 11 ธันวาคม 2567 เวลา 13.30 น.

รูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ WebEx มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ผศ.ดร.อิทธิโชติ จักรไพวงศ์	รองอธิการบดีฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม	ประธานกรรมการ
2. รศ.ดร.ธีรพล เปี้ยฉ่ำ	สภาคณาจารย์	กรรมการ
3. ผศ.ดร.อัฉรภาพร ขำโสภา	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์	กรรมการ
4. รศ.ดร.ทพ.พิศพลย์ เสนาวงษ์	รองคณบดีฝ่ายวิจัยกายภาพและสิ่งแวดล้อม คณะทันตแพทยศาสตร์	กรรมการ
5. รศ.วีรยา จึงสมเจตไพศาล	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการ
6. รศ.นพ. เกียรติศักดิ์ หงษ์คู	รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล	กรรมการ
7. ผศ.ดร.ภก.ภานุพงษ์ พงษ์ชีวัน	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะเภสัชศาสตร์	กรรมการ
8. รศ.ดร.วิฑูร แสงศิริสุวรรณ	รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ วิทยาเขตพญาไท	กรรมการ
9. นายสุพจน์ ศุภศรี	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริหารและจัดการยุทธศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์	กรรมการ
10. อาจารย์สนธิ แสงเหลา	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิศวกรรมและสิ่งแวดล้อม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
11. รศ.ดร.ไกรชาติ ตันตระการอาภา	รองคณบดีฝ่ายทรัพยากรกายภาพและสิ่งแวดล้อม คณะเวชศาสตร์เขตร้อน	กรรมการ
12. รศ.ดร.สมบูรณ์ ศิริสรวิทย์	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	กรรมการ
13. อาจารย์ ดร.ธนกฤต เนียมหอม	รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษาและการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะสาธารณสุขศาสตร์	กรรมการ
14. รศ.ดร.ประพิมพรรณ วงศ์จิตรรัตน์	รองคณบดีฝ่ายบริหารและพัฒนาระบบ บัณฑิตวิทยาลัย	กรรมการ
15. รศ.ดร.ภก. เพชรรัตน์ ภูอนันตานนท์	รองคณบดีฝ่ายบริหารและการคลัง คณะกายภาพบำบัด	กรรมการ
16. นายธนพนธ์ เพาะพีช	ผู้ช่วยผู้อำนวยการด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม สถาบันโภชนาการ	กรรมการ
17. นางสาวณัฐณิชา ศรีมาเสริม	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกายภาพและสารสนเทศ สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล	กรรมการ
18. ผศ.ดร.ธีระพงษ์ บุญรักษา	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและการคลัง สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย	กรรมการ
19. รศ.ดร.ณัฐวุฒิ พิมพา	ผู้ช่วยคณบดีด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน วิทยาลัยการจัดการ	กรรมการ
20. นายพิทักษ์ เฟ็งเจริญ	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายอาคารสถานที่และซ่อมบำรุง วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	กรรมการ
21. ผศ.มนต์ชัย โชติดาว	รองคณบดีฝ่ายบริหาร วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา	กรรมการ
22. ผศ.ดร.ไพเราะ มากเจริญ	รักษาการแทนรองคณบดี วิทยาลัยศาสนศึกษา	กรรมการ
23. นายวิวัฒน์ชัย ออกุ่น	หัวหน้าสำนักงานบริหารทั่วไป โครงการจัดตั้งวิทยาเขตอำนาจเจริญ	กรรมการ
24. นายพุฒิสระยุทธ์ ตันติเมฆิน	ผู้อำนวยการกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
25. นางกิริติ สอนคุ้ม	ผู้อำนวยการกองกิจการนักศึกษา	กรรมการ
26. นายเทวัญ คงพิพัฒนกุล	ผู้อำนวยการกองบริหารงานทั่วไป	กรรมการ
27. นายพร้อมพงศ์ ผุงเพิ่มตระกูล	หัวหน้างานออกแบบและผังแม่บท	กรรมการ
28. นายมนัสชาย ประเดิมชัย	หัวหน้างานภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
29. ว่าที่ร้อยตรีอัคนันท์ เชียงเห็น	หัวหน้างานสาธารณูปโภคและระบบอาคาร	กรรมการ
30. นางสาวศศิวิมล ผุงเพิ่มตระกูล	หัวหน้างานพัฒนาเพื่อความยั่งยืน	กรรมการ
31. นายสุพจน์ ภาชีรอด	หัวหน้างานบริหารและพัฒนาระบบ	กรรมการและเลขานุการ
32. นางสาวอรรรณ ไพรี	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานบริหารและพัฒนาระบบ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
33. นางสาวเนตรา แยมเดช	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานบริหารและพัฒนาระบบ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม (แทน)

1. นายมนตรี เปรมเจริญ
2. นายธนพัฒน์ นพโสภณ
3. อ.พญ.ศุภมาศ เชิญอักษร
4. นายพิทยา ประทุมแก้ว
5. นายนำโชค ขุนหมื่นวงศ์
6. นายสิทธิเดช ศรีสสุข
7. นายวิเชษฐ์ ประทีป
8. นางสาวณัฏฐา สวัสดิ์แดง
9. นายกิตติรัตน์ ปรีอทอง
10. นางอรารีย์ อูชม
11. นายประมุข หนูเทพย์
12. นางสาวกัลยาณี พลับทอง
13. นายธีรศักดิ์ ศรีสันต์
14. นายสิริชัย เสือส่อสิทธิ์
15. นางสาวอัญชุลี วัชรมุสิก
16. นายศักดิ์นรินทร์ คัญทัพ

- คณะวิศวกรรมศาสตร์
คณะเทคนิคการแพทย์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
คณะสัตวแพทยศาสตร์
สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้
สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
สถาบันบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม
วิทยาลัยนานาชาติ
ศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ
หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล
ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก
วิทยาเขตกาญจนบุรี
โรงเรียนสาธิตนานาชาติ
ศูนย์บริหารความปลอดภัย
งานจราจรและความปลอดภัยกองกายภาพและสิ่งแวดล้อม

ผู้ไม่เข้าร่วมประชุม (กรรมการ)

1. ผศ.ดร.พรชัย ชันยาวกร
2. ผศ.ดร.กมลรัตน์ โพธิ์ปิ่น
3. ผศ.นพ.ภุชงค์ ลิขิตชนสมบัติ
4. รศ.ดร.วัฒนา วีระชาติยานุกูล
5. อาจารย์ ดร.นสพ.ไพฑูริย์ ศรีมนตรี
6. รศ.ดร.ภ.ว.วรรณะ ชลาชนเดชะ
7. ผศ.ดร.ปิยะฉัตร จิตต์ธรรม
8. รศ.ดร.อรพินท์ เล้าชี้
9. นางสาวพลอยชมพู สุคัสสิทธิ์
10. ศ.นพ.อภิชาติ จิตต์เจริญ
11. ผศ.ดร.ปานนท์ ลาซโรจน์
12. ดร.ลัดดาวัลย์ เจียรวิทยกิจ
13. นางวิภาณี ชินชำนาญ
14. อ.ดร.เอกชัย วารินศิริรักษ์
15. นายยิ่งยศ ปัจฉิมเพ็ชร
16. นายกฤษณ์ ขาวบาง
17. อ.ดร.ทวีศักดิ์ ชูมา
18. ดร.เบญจรัตน์ แซ่ฉั่ว
19. รศ.ดร.เพชรรัตน์ เกิดดอนแฝก
20. นางสาวอุษามา แสงเสริม
21. รศ.ดร.เอกราช เกตวัลท์
22. นายศิริพงศ์ ทรัพย์อุดม
23. นายยุทธภูมิ ญาณเพิ่ม
24. นางสาวศรียุติรา ปิ่นตบแต่ง

- รองคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพกระบวนการ คณะวิศวกรรมศาสตร์
ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริหารและทรัพยากรบุคคล คณะเทคนิคการแพทย์
รองคณบดีฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี
รองคณบดีฝ่ายนวัตกรรมการศึกษาและศัลยา คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาเขตสาธิต
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะสัตวแพทยศาสตร์
รองคณบดีฝ่ายบริหารและการคลัง คณะกายภาพบำบัด
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและบริการวิชาการ สถาบันพัฒนาสุขภาพอาเซียน
เลขาธิการสถาบันวิจัยประชากร
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
รักษาการรองผู้อำนวยการสถาบันจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม
รองคณบดีฝ่ายสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน วิทยาลัยนานาชาติ
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร ศูนย์สัตว์ทดลองแห่งชาติ
รองผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล
หัวหน้างานวิศวกรรมบริการ ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก
ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวิทยาเขตกาญจนบุรี วิทยาเขตกาญจนบุรี
หัวหน้างานฝ่ายกายภาพและสิ่งแวดล้อม โครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์
รองผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา โครงการจัดตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา
ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร โรงเรียนสาธิตนานาชาติ
รองผู้อำนวยการศูนย์บริหารความปลอดภัย
ผู้จัดการอาคารอาคารชุดพักอาศัย
หัวหน้างานจราจรและความปลอดภัย
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานบริหารและพัฒนาระบบ

เริ่มประชุม 13.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

1.1 ประธานแจ้งเพื่อทราบ

รองอธิการบดีฝ่ายสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน แจ้งเพื่อทราบ

เนื่องจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมไม่ได้มีการประชุมกันเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องจัดโครงสร้างคณะกรรมการใหม่ สำหรับโครงสร้างของคณะกรรมการชุดนี้ ประกอบด้วย รองคณบดีที่ดูแลงานด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมจากทุกส่วนงานภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายของการจัดตั้งคณะกรรมการชุดนี้ คือ เพื่อให้เป็นเวทีกลางในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกัน กำหนดนโยบายด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยก่อนที่จะนำเสนอโยบายใด ๆ ต่อผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการจะได้มีโอกาสพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะก่อน เพื่อให้ได้นโยบายที่เหมาะสมและครอบคลุม แม้ว่าคณะกรรมการชุดนี้จะไม่มีส่วนในการออกประกาศโดยตรง แต่การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายตั้งแต่ต้น จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสำหรับการแจ้งข่าวสารและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมนั้น ขอใช้กลุ่ม Line เป็นช่องในการสื่อสารเพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการเผยแพร่ข้อมูล หัวหน้าส่วนงานของกองกายภาพและสิ่งแวดล้อมจะเป็นผู้รับผิดชอบในการแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ให้รองคณบดีทุกท่านที่เป็นกรรมการทราบโดยตรง นอกจากนี้ รองคณบดีท่านใดมีประเด็นที่ต้องการหารือหรือมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ก็สามารถนำเสนอผ่านกลุ่ม Line ได้ เพื่อให้สมาชิกทุกท่านได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยกำหนดจัดการประชุมคณะกรรมการทุก 2 เดือน ซึ่งประชุมทุกวันพุธ เวลา 13.30 น. ดังนี้ วันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568, วันพุธที่ 2 เมษายน 2568, วันพุธที่ 4 มิถุนายน 2568, วันพุธที่ 6 สิงหาคม 2568, วันพุธที่ 1 ตุลาคม 2568 และวันพุธที่ 3 ธันวาคม 2568 เพื่อให้ทุกท่านสามารถวางแผนเข้าร่วมประชุมได้ล่วงหน้า

สำหรับทิศทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมในครั้งนี้ ขอเรียนให้ทราบว่า ได้เริ่มต้นจัดทำตัวชี้วัดและนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการในวันนี้ ก่อนหน้านั้นได้เชิญตัวแทนจากคณะต่าง ๆ มาร่วมกันระดมความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่หลากหลายและครอบคลุม จากการหารือเบื้องต้นได้รวบรวมข้อเสนอแนะและนำไปปรับปรุงตัวชี้วัดและนโยบายให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยจะเริ่มจากการนำเสนอโยบายด้านการจัดการขยะ เนื่องจากเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ และจัดการปรับปรุงประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับนโยบายใหม่นี้ อย่างไรก็ตาม การจัดการขยะเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและมีรายละเอียดปลีกย่อยมากมาย อาจต้องใช้เวลาในการพิจารณาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในการประชุมครั้งนี้ จะเน้นที่การวางกรอบแนวทางเบื้องต้นก่อน และในอนาคตอาจต้องมีการหารือเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

1.2 โครงการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรระดับส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยมหิดล

หัวหน้างานพัฒนาเพื่อความยั่งยืน กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม ขอแจ้งว่าโครงการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรระดับส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยมหิดล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของมหาวิทยาลัย โดยมุ่งเน้นไปที่การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในระดับส่วนงาน และมหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณให้คณะสาธารณสุขศาสตร์เป็นผู้ดำเนินโครงการนี้ โดยมีการจัดทำคู่มือและเครื่องมือสำหรับประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เพื่อให้ส่วนงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย สามารถนำไปประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของกิจกรรมภายในหน่วยงานของตนเองได้

รองอธิการบดีฯ ขออธิบายถึงความสำคัญของการทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในระดับองค์กรของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยมีการรวบรวมข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากส่วนงานต่าง ๆ ผ่านระบบ Mu Green เพื่อคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในขอบเขตที่ 1 และ 2 ซึ่งครอบคลุมการปล่อยก๊าซโดยตรงจากกิจกรรมของมหาวิทยาลัยเอง เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในขอบเขตที่ 3 ซึ่งเป็นการปล่อยก๊าซจากกิจกรรมทางอ้อม ทำให้เราถึงต้องให้ความสำคัญกับขอบเขตที่ 3 เนื่องจากข้อมูลจากหลายหน่วยงานชี้ให้เห็นว่า การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในขอบเขตที่ 3 ของมหาวิทยาลัยคิดเป็นสัดส่วนสูงถึง 60-65% ของการปล่อยก๊าซทั้งหมด ซึ่งเป็นปริมาณที่ค่อนข้างมาก และไม่สามารถละเลยได้ ดังนั้น เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ชัดเจนและสมบูรณ์ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของมหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องขยายขอบเขตการคำนวณไปยังขอบเขตที่ 3 ด้วย โดยเป้าหมายของโครงการนี้ คือการส่งเสริมให้ส่วนงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยเข้าร่วมในการคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์อย่างครบถ้วน โดยเริ่มต้นจากการเชิญชวนอย่างน้อย 10 หน่วยงานเข้าร่วมในปีแรก และค่อย ๆ ขยายไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ในระยะยาว สำหรับหน่วยงานที่สนใจเข้าร่วม ขั้นตอนการดำเนินงานจะไม่ซับซ้อนมากนัก เนื่องจากหลายหน่วยงานเคยมีประสบการณ์ในการทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์มาแล้ว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะจัดทำคู่มือและให้คำแนะนำอย่างละเอียด และขอเชิญผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ ดร.ธนกฤต เนียมหอม คณะสาธารณสุขศาสตร์ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการ

ผศ. ดร.ธนภุต เนียมหอม คณะสาธารณสุขศาสตร์ แจ้งว่า โครงการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในระดับส่วนงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามของมหาวิทยาลัยในการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ตามนโยบายของประเทศตามที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์จะช่วยให้ทราบปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคต โครงการนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ

1. พัฒนาระบบการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เราจะพัฒนาคู่มือและเครื่องมือที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ส่วนงานต่างๆ สามารถนำไปประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยอ้างอิงจากมาตรฐานสากล

2. สนับสนุนส่วนงานในการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เราจะให้การสนับสนุนส่วนงานที่สนใจเข้าร่วมโครงการ โดยจัดอบรมให้ความรู้ Site visit และให้คำปรึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผล ขอบเขตของโครงการ จะครอบคลุมการประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์ในทุกขอบเขต ทั้งการปล่อยก๊าซโดยตรง Scope 1 การปล่อยก๊าซจากการใช้พลังงานไฟฟ้า Scope 2 และการปล่อยก๊าซจากกิจกรรมทางอ้อมอื่น ๆ Scope 3 เป็นส่วนที่มีสัดส่วนสูงของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนการดำเนินงานจะแบ่งออกเป็นหลายระยะ ภายในปีงบประมาณ 2568 โดยเริ่มจากการพัฒนาคู่มือและเครื่องมือการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้อง การให้คำปรึกษาส่วนงาน และสิ้นสุดด้วยการออกรายงานผลการประเมิน และเป้าหมายของโครงการ คือการมีส่วนร่วมเข้าร่วมโครงการอย่างน้อย 10 ส่วนงาน สำหรับส่วนงานที่สนใจเข้าร่วมโครงการ โดยทางกองกายภาพฯ จะจัดทำหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานต่าง ๆ อีกครั้ง

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุม คณะกรรมการดำเนินงานบริหารและพัฒนาระบบกายภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ครั้งที่ 2/2567 วันที่ 3 เมษายน 2567 ทั้งหมดจำนวน 9 หน้า หากมีแก้ไขสามารถแจ้งมาได้ที่กองกายภาพและสิ่งแวดล้อมต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบและรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ 2/2567

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องติดตาม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล

หัวหน้างานพัฒนาเพื่อความยั่งยืน กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม ขอแจ้งว่ามหาวิทยาลัยมหิดลได้กำหนดค่าเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อติดตามประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรในระดับส่วนงาน โดยมีตัวชี้วัดหลัก 3 ด้าน ได้แก่

- ปริมาณขยะทั่วไป กำหนดเป้าหมายเป็นปริมาณขยะเฉลี่ยต่อคนต่อวัน (หน่วย : กิโลกรัม) เพื่อลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้น
- อัตราการรีไซเคิล กำหนดเป้าหมายเป็นร้อยละของขยะที่นำกลับมารีไซเคิลเทียบกับปริมาณขยะทั้งหมด เพื่อส่งเสริมการลดปริมาณขยะที่ถูกฝังกลบ
- ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดเป้าหมายเพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกขอบเขต (Scope 1, 2 และ 3) เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศ

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่า ข้อมูลเกี่ยวกับตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญหลายตัว แต่เลือกที่จะเน้น 3 ตัวหลัก ๆ ที่คิดว่าสำคัญที่สุด ตัวอย่างตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่พิจารณาไปแล้ว เช่น การใช้น้ำ การใช้ไฟ และพื้นที่สีเขียว แต่สำหรับการเริ่มต้น มองว่าเรื่อง 'ขยะ' เป็นเรื่องสำคัญที่สุด เป้าหมายหลักคือ การลดปริมาณขยะที่ถูกฝังกลบและเพิ่มปริมาณขยะที่นำไปรีไซเคิล ดังนั้น จึงกำหนดตัวชี้วัดหลัก 3 ตัว ดังนี้

1. ปริมาณขยะทั่วไป คือปริมาณขยะทั้งหมดที่เหลือหลังจากนำขยะรีไซเคิลออกไปแล้ว
2. ปริมาณขยะรีไซเคิล ไม่ใช่แค่ขยะพลาสติก แต่รวมถึงเศษกิ่งไม้ เศษอาหาร ซึ่งสามารถนำไปทำปุ๋ยหมักได้ด้วย
3. ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในภาพรวม

สำหรับตัวชี้วัดปริมาณขยะทั่วไป จะวัดเป็นกิโลกรัมต่อคนต่อวัน เพื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ และตั้งเป้าหมายเบื้องต้นไว้ที่ 0.3 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ส่วนตัวชี้วัดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตั้งเป้าไว้ที่ 25 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ซึ่งอาจดูสูง แต่เป็นตัวเลขที่สะท้อนสถานการณ์ปัจจุบัน

หัวหน้างานพัฒนาเพื่อความยั่งยืนแจ้งว่า ข้อมูลภาพรวมด้านสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยในปีงบประมาณ 2566 ที่รวบรวมจากทุกส่วนงานดังนี้

○ พลังงาน

- การใช้พลังงานเฉลี่ยต่อคนต่อวันอยู่ที่ 20.71 กิโลวัตต์
- การใช้พลังงานเฉลี่ยต่อพื้นที่ต่อปีอยู่ที่ 27.14 กิโลวัตต์ชั่วโมงต่อพื้นที่

○ น้ำ

- การใช้น้ำเฉลี่ยต่อคนต่อวันอยู่ที่ 0.32 ลูกบาศก์เมตร
- การใช้น้ำเฉลี่ยต่อพื้นที่ต่อปีอยู่ที่ 0.14 ลูกบาศก์เมตรต่อพื้นที่

○ ขยะ

- การผลิตขยะเฉลี่ยต่อคนต่อวันอยู่ที่ 0.81 กิโลกรัม และต่อปีอยู่ที่ 201.47 กิโลกรัม
- อัตราการรีไซเคิลขยะทั้งหมดอยู่ที่ 34%

○ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก

- การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด (รวมทุกสโคป) อยู่ที่ 183,279.10 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี
- การปล่อยก๊าซเรือนกระจกเฉลี่ยต่อคนต่อวันอยู่ที่ 11 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และต่อปีอยู่ที่ 2750.86

กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

รองอธิการบดีฯ ขอเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวชี้วัดในแต่ละช่องดังนี้

1. จำนวนบุคลากรและนักศึกษา ตัวเลขที่แสดงอาจไม่สะท้อนจำนวนผู้ใช้งานจริง โดยเฉพาะในอาคารบริการ เช่น โรงพยาบาล ดังนั้นการใช้ตัวเลขนี้ในการคำนวณอาจไม่เหมาะสมนัก

2. พลังงาน เพื่อให้เห็นภาพการใช้พลังงานได้ชัดเจนขึ้น จึงใช้ทั้งหน่วยต่อตารางเมตร (เพื่อวัดประสิทธิภาพการใช้พลังงานของพื้นที่) และหน่วยต่อคน (เพื่อวัดการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อบุคคล) หน่วยงานต่าง ๆ มักใช้ทั้งสองหน่วยในการวัด โดยเฉพาะอาคารบริการที่เหมาะสมกับการวัดต่อตารางเมตรมากกว่า

3. น้ำ เช่นเดียวกับพลังงาน เราใช้ทั้งหน่วยต่อตารางเมตรและหน่วยต่อคนในการวัดการใช้น้ำ ข้อมูลที่น่าเสนอ แม้ว่าสไลด์ก่อนหน้านี้จะไม่ได้ระบุว่าเป็นตัวชี้วัดที่ต้องรายงาน แต่หน่วยงานต่าง ๆ ได้รวบรวมข้อมูลเหล่านี้ไว้แล้ว และเราได้นำมาสร้างเป็น Dashboard ของมหาวิทยาลัย รวมถึง Dashboard ของแต่ละส่วนงาน เพื่อให้เห็นภาพรวมการใช้ทรัพยากรอย่างชัดเจน

4. ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยเฉลี่ย 0.81 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ที่แสดงไว้ในส่วนของขยะนั้น หมายถึงปริมาณขยะทั้งหมดที่เกิดขึ้น ไม่ได้เฉพาะขยะทั่วไปหรือขยะที่ถูกส่งไปยังหลุมฝังกลบเท่านั้น ขยะทั้งหมดที่วันนี้นับรวมถึงขยะทุกประเภท โดยหากพิจารณาเฉพาะขยะที่ถูกส่งไปยังหลุมฝังกลบ (ซึ่งมักแสดงด้วยสีน้ำเงิน) จะคิดเป็นประมาณ 40% ของปริมาณขยะทั้งหมด หรือประมาณ 0.3-0.4 กิโลกรัมต่อคนต่อวันตามข้อมูลล่าสุดของมหาวิทยาลัย

5. การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas Emission GSG) เฉลี่ยต่อคนต่อวันอยู่ที่ 11 กิโลกรัม ซึ่งเป็นการคำนวณจากขอบเขตที่ 1 และ 2 เท่านั้น ยังไม่รวมถึงขอบเขตที่ 3 โดยเฉพาะการเดินทางของบุคลากรและนักศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวม ดังนั้น หากพิจารณาปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในขอบเขตที่ 3 เพิ่มเติม คาดว่าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดจะสูงขึ้นอย่างน้อยสองเท่า จึงเป็นเหตุผลที่เราตั้งเป้าหมายปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไว้ที่ 25 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน

หัวหน้างานพัฒนาเพื่อความยั่งยืนแจ้งว่า มหาวิทยาลัยยังมีการประเมินศักยภาพในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ (Carbon adsorption) จากพื้นที่สีเขียวในทุภวิทยาเขต ได้แก่ ศาลายา กาญจนบุรี นครสวรรค์ และอานาจเจริญ พบว่า พื้นที่สีเขียวของมหาวิทยาลัยสามารถดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ได้ 101,453 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 56.81 ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด ส่งผลให้สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 77,113 ตัน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความจำเป็นต้องดำเนินมาตรการเพิ่มเติมเพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจากการกรอกแบบฟอร์ม Mu Eco Data จะถูกนำมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของทุกส่วนงาน เปลี่ยนเป็นระบบ Mu Green Ranking ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นเพื่อประเมินประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของแต่ละส่วนงาน โดยผลการประเมินจะนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อปรับปรุงการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ระบบ Mu Green Ranking ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2020 และได้มีการประเมินผลครั้งล่าสุดในปี 2023 โดยผลการประเมินจะครอบคลุม 7 หมวดหมู่ตามเกณฑ์ของระบบ Mu Green Ranking ผลการประเมินจากระบบ Mu Green Ranking จะช่วยให้แต่ละส่วนงานสามารถประเมินผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของตนเองได้อย่างชัดเจน และเห็นแนวโน้มการใช้ทรัพยากร ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผลการประเมินยังแสดงให้เห็นถึงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนของมหาวิทยาลัย

โดยข้อมูลที่รวบรวมได้จากระบบจะถูกนำไปใช้ในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน โดยอ้างอิงจากเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานระดับโลก ได้แก่ UI Green Metric World University Ranking, Health University Rating System (HURS), QS World University Rankings by Subject Sustainability, และ THE Impact Rankings ผลการจัดอันดับเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงความก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้รวบรวมข้อมูลจากทุกส่วนงานสำหรับการประเมินผล Mu Green Ranking ประจำปี 2024 แล้ว โดยคาดว่าจะดำเนินการประเมินผลให้เสร็จสิ้นในเดือนธันวาคม 2567 และประกาศผลในเดือนมกราคม 2568 ในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 จะมีการปรับปรุงระบบเก็บข้อมูลจาก Mu Eco Data เป็น Mu Green และมีการชี้แจงเกณฑ์การประเมิน Mu Green Ranking อย่างละเอียด เดือนมิถุนายน 2568 จะมีพิธีมอบรางวัล Mu Green Ranking ประจำปี 2024 และในเดือนกรกฎาคม 2568 จะมีการทดสอบระบบ Mu Green เวอร์ชันใหม่ โดยคาดว่าจะเริ่มใช้งานระบบใหม่ได้อย่างเต็มรูปแบบในเดือนตุลาคม 2568 การติดตามตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อมของส่วนงานจะมุ่งเน้นไปที่ 3 ด้านหลัก ได้แก่

1. ปริมาณขยะทั่วไป มีการกำหนดเป้าหมายปริมาณขยะไม่เกิน 0.3 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน โดยมีการติดตามผลเป็นรายไตรมาส
2. อัตราการรีไซเคิล กำหนดเป้าหมายอัตราการรีไซเคิลขยะทั้งหมดไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
3. ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดเป้าหมายปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไม่เกิน 25 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน

โดยพิจารณาจากทุกขอบเขต ซึ่งมีเกณฑ์ในการคำนวณปริมาณขยะทั่วไปต่อหัวของแต่ละส่วนงานจะพิจารณาจากปริมาณขยะที่ส่วนงานรายงาน โดยจะนับเฉพาะขยะที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้และต้องถูกส่งไปยังหลุมฝังกลบเท่านั้น ไม่รวมถึงขยะรีไซเคิล เศษอาหาร เศษใบไม้ ขยะกำพร้าว ขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ ซึ่งจะมีการจัดการแยกประเภทและกำจัดตามมาตรฐานสุขาภิบาล และวิธีการคำนวณจะคำนวณจากปริมาณขยะทั้งหมดที่ส่วนงานรายงาน หารด้วยจำนวนบุคลากรและนักศึกษา และคูณด้วยจำนวนวันทำงาน โดยกองกายภาพจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลจากส่วนงานต่าง ๆ และดำเนินการคำนวณ เพื่อนำเสนอผลการคำนวณเป็นรายไตรมาส สำหรับตัวชี้วัดอัตราการรีไซเคิลจะคำนวณจากสัดส่วนของปริมาณขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้เทียบกับปริมาณขยะทั้งหมด โดยใช้ข้อมูลประจำปีงบประมาณ 2568 ขยะรีไซเคิลในที่นี้หมายถึง วัสดุเหลือใช้หรือของเสียที่สามารถนำกลับมาแปรรูปหรือใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ เป็นต้น วิธีการคำนวณจะนำปริมาณขยะรีไซเคิลที่ส่วนงานรายงานมาหารด้วยปริมาณขยะทั้งหมด แล้วคูณด้วย 100 เพื่อหาค่าเป็นร้อยละ กองกายภาพจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและคำนวณผล โดยจะรายงานผลการคำนวณเป็นรายไตรมาส และสำหรับตัวชี้วัดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจะพิจารณาจากปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดขององค์กร (รวมทุกขอบเขต) โดยคำนวณเป็นหน่วยกิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อคนต่อวัน โดยใช้ข้อมูลประจำปีงบประมาณ 2568 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดหมายถึง ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ทั้งจากแหล่งกำเนิดโดยตรง เช่น การใช้พลังงานไฟฟ้า และแหล่งกำเนิดทางอ้อม เช่น การผลิตสินค้าและบริการที่องค์กรใช้ วิธีการคำนวณจะนำปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดที่ส่วนงานรายงานมาหารด้วยจำนวนบุคลากรและนักศึกษา และคูณด้วยจำนวนวันทำงาน โดยกองกายภาพจะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลและคำนวณผล โดยจะรายงานผลการคำนวณเป็นรายไตรมาส และกองกายภาพได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากทุกส่วนงานมาจัดทำเป็นรายงานผ่านระบบ Looker เพื่อให้ส่วนงานสามารถตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณขยะ ปริมาณขยะรีไซเคิล และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนเองได้อย่างสะดวก จากการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณขยะ พบว่าปัจจุบันมีส่วนงานจำนวน 25 ส่วนงานที่สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ มีปริมาณขยะเฉลี่ยไม่เกิน 0.3 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน อย่างไรก็ตาม ยังมีส่วนงานบางส่วนที่ยังไม่ได้รายงานข้อมูลเข้าระบบ ซึ่งในอนาคตจะต้องมีการปรับปรุงให้ทุกส่วนงานรายงานข้อมูลอย่างครบถ้วน เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น โดยปัจจุบันมีการคำนวณปริมาณขยะจากจำนวนนักศึกษาและบุคลากรทั้งหมด 68,121 คน

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่า เป้าหมายของการติดตามตัวชี้วัดเหล่านี้ไม่ได้อยู่ที่การตัดสินว่าส่วนงานใดผ่านหรือไม่ผ่านเกณฑ์ แต่เป็นการสร้างฐานข้อมูลเพื่อติดตามความคืบหน้าและพัฒนาการในการจัดการขยะของแต่ละส่วนงาน ซึ่งข้อมูลที่ได้อาจยังไม่สมบูรณ์และมีความแตกต่างกันในแต่ละส่วนงาน เนื่องจากปัจจัยหลายประการ เช่น วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและปัจจัยเฉพาะของแต่ละส่วนงาน ดังนั้น ข้อมูลที่ได้ในขณะนี้จึงเป็นเพียงจุดเริ่มต้นในการปรับปรุงระบบการจัดการขยะขององค์กร ขอให้ทุกส่วนงานนำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการทำงานของตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ จะร่วมกันพิจารณาปรับปรุงวิธีการคำนวณและตัวชี้วัดต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานของแต่ละส่วนงานมากขึ้น เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่เป็นธรรมและสะท้อนถึงความพยายามในการจัดการขยะของแต่ละส่วนงาน

หัวหน้างานพัฒนาเพื่อความยั่งยืนแจ้งว่า จากการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณขยะรีไซเคิลที่รวบรวมจากทุกส่วนงานผ่านระบบ Looker พบว่า ปัจจุบันมีส่วนงานจำนวน 40 ส่วนงานที่สามารถบรรลุเป้าหมายอัตราการรีไซเคิลขยะขึ้นต่ำร้อยละ 15 การวิเคราะห์ข้อมูล ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในทุกขอบเขตของทุกส่วนงาน พบว่าปัจจุบันทุกส่วนงานสามารถควบคุมปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่

กำหนดไว้ที่ 25 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อคนต่อวัน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ในครั้งนี้อาจยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เนื่องจากการรายงานข้อมูลของบางส่วนงานอาจยังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ดังนั้น ในอนาคตจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงระบบการรายงานข้อมูลให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยแต่ละส่วนงานสามารถเข้าถึงข้อมูลการประเมินผลของตนเองได้ผ่านลิงก์ที่แจ้งไว้ในกลุ่ม LINE โดยระบบ Looker จะแสดงผลข้อมูลภาพรวมของแต่ละส่วนงานในรูปแบบที่เข้าใจง่าย โดยสามารถคลิกเลือกส่วนงานที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลได้ทันที โดยตามที่อาจารย์ได้กล่าวถึงในส่วนของการขอข้อมูลที่ 3 นั้น องค์กรจะขยายขอบเขตการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมอีก 5 หมวด ได้แก่

1. การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมจากการซื้อวัตถุดิบและการบริการ เพื่อให้ครอบคลุมปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกระบวนการผลิตวัตถุดิบและการให้บริการที่องค์กรใช้
2. การกำจัดของเสีย เพื่อติดตามปริมาณและชนิดของขยะที่เกิดจากกิจกรรมขององค์กร
3. การเดินทางเพื่อธุรกิจ เพื่อประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการเดินทางของพนักงานเพื่อปฏิบัติงาน
4. การเดินทางของพนักงาน เพื่อประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการเดินทางของพนักงานไปยังที่ทำงาน
5. การปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมจากการใช้สินทรัพย์ที่เช่า เพื่อประเมินปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้สินทรัพย์ เช่น อาคาร สิ่งปลูกสร้าง ที่องค์กรเช่ามาใช้

ข้อมูลที่รวบรวมจากส่วนงานเกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมจากการซื้อวัตถุดิบและการบริการ ครอบคลุมถึงปริมาณการใช้ไฟฟ้าและปริมาณการใช้กระดาษ อย่างไรก็ตาม ในอนาคตจะมีการพัฒนาระบบให้สามารถดึงข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างจากระบบ ERP มาใช้ในการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น โดยข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาป้อนเข้าสู่ระบบ Mu Green เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบและวางแผนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อไป สำหรับหมวดที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับของเสียที่เกิดขึ้นภายในองค์กร นอกจากข้อมูลปริมาณขยะทั่วไป ขยะติดเชื้อ และขยะอันตรายที่ได้มีการรายงานอยู่แล้ว จะขยายขอบเขตการรายงานข้อมูลไปยังปริมาณขยะอินทรีย์ ซึ่งประกอบด้วยเศษอาหารและเศษใบไม้ และนอกจากนี้ องค์กรจะขยายขอบเขตการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกิจกรรมการเดินทาง ซึ่งประกอบด้วย

1. การเดินทางเพื่อธุรกิจ เช่น การเดินทางโดยเครื่องบิน หรือการเช่ารถโดยสาร เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานนอกสถานที่
2. การเดินทางของพนักงาน ซึ่งหมายถึงการเดินทางของพนักงานมายังสถานที่ทำงานปัจจุบัน องค์กรได้พัฒนาระบบรายงานคาร์บอนฟุตพริ้นท์เบื้องต้น

โดยใช้ Google Form เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากส่วนงานต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ในอนาคตจะมีการพัฒนาระบบเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบ Mu Green ได้โดยตรง ทำให้การรายงานข้อมูลเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วขึ้น สำหรับขอบเขตที่ 3 ในส่วนของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางอ้อมจากการใช้สินทรัพย์ที่เช่า นั้น หมายถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการเช่าพื้นที่ขององค์กรหรือการให้เช่าพื้นที่ขององค์กรแก่บุคคลภายนอก โดยปัจจุบันองค์กรน่าจะมีการรายงานปริมาณการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปาของส่วนกลางอยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องมีการแยกปริมาณการใช้ของส่วนที่ให้เช่าออกจากส่วนที่องค์กรใช้เองอย่างชัดเจน พร้อมทั้งรวบรวมหลักฐานการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา หรือเชื้อเพลิงของผู้เช่า เพื่อนำมาคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมดังกล่าว ดังนั้น สำหรับขอบเขตที่ 3 นี้ จึงเป็นการขอให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายงานเพิ่มเติมในส่วนของการใช้พลังงานของส่วนที่ให้เช่า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่เสนอ

4.2 นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล

4.2.1 (ร่าง) นโยบายการบริหารจัดการขยะมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2567

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่าภาพรวมของโครงการปรับปรุงนโยบายการจัดการขยะ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อทบทวน และปรับปรุงนโยบายเดิมให้มีความครอบคลุมและทันสมัยยิ่งขึ้น โครงการนี้จะมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงนโยบายใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) การทบทวนนโยบายการจัดการขยะโดยรวม เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ชัดเจนของนโยบายปัจจุบันและระบุประเด็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไข 2) การกำหนดมาตรการในการคัดแยกขยะ โดยจะเน้นย้ำถึงวิธีการคัดแยกขยะที่ถูกต้องและเหมาะสม 3) การส่งเสริมการลดการใช้พลาสติกและบรรจุภัณฑ์ชนิดใช้ครั้งเดียว เพื่อลดปริมาณขยะและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ มาตรการในการคัดแยกขยะและการลดการใช้พลาสติก จะเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการจัดการขยะโดยรวม ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกัน

นางสาวราทีพย์ วัฒนวินิจฉัย นักวิชาการสิ่งแวดล้อม กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม นำเสนอ (ร่าง) นโยบายการบริหารจัดการขยะมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2567 ดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดลเรื่องนโยบายการบริหารจัดการขยะมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2564

ข้อ 2 ในประกาศนี้จะกล่าวถึงคำนิยาม

ขยะทั่วไป หมายถึง ขยะหรือของเสียที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำ กลับมาใช้ใหม่โดยจะถูกส่งไปยังหลุมฝังกลบ (Landfill) ทั้งนี้จะไม่รวมถึงขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะกำพร้าว ขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ ซึ่งจะถูกแยกประเภทและส่งไปกำจัดตามกระบวนการที่มีมาตรฐานตามหลักสุขาภิบาล

ขยะอินทรีย์ หมายถึง ขยะที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติได้แก่ เศษอาหาร และเศษใบไม้กิ่งไม้

ขยะรีไซเคิล หมายถึง ของเหลือหรือวัสดุเหลือใช้ที่มีคุณสมบัติในการนำกลับมาแปรรูปหรือนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้

ขยะอันตราย หมายถึง ของเสียที่ไม่ใช่แล้วที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุหรือสารอันตรายที่มีลักษณะเป็นสารพิษ สารไวไฟ สารเคมีที่มีฤทธิ์กัดกร่อน สารกำมันตรังสี และสารที่ทำให้เกิดโรคแบ่งออกเป็น ขยะอันตรายชุมชนและของเสียอันตรายจากห้องปฏิบัติการ

ขยะติดเชื้อ หมายถึง ของเสียที่ปนเปื้อนเลือดหรือสารคัดหลั่งซึ่งมีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับขยะนั้นสามารถทำให้เกิดโรคได้รวมไปถึงขยะที่ถูกทิ้งจากโรงพยาบาล

ข้อที่ 3 ของนโยบายการบริหารจัดการขยะของมหาวิทยาลัยมหิดล ประกอบไปด้วย 9 ข้อย่อย

3.1 การคัดแยกขยะ ส่วนงานต้องดำเนินการคัดแยกขยะที่เกิดขึ้นภายในส่วนงานออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะทั่วไป, เศษอาหาร, เศษใบไม้กิ่งไม้, ขยะรีไซเคิล, ขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ พร้อมทั้งจัดเตรียมภาชนะรองรับขยะแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

3.2 การบันทึกและรายงานข้อมูล ส่วนงานต้องบันทึกและรายงานข้อมูลปริมาณขยะแต่ละประเภทตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 การลดการใช้บรรจุภัณฑ์ ส่วนงานต้องส่งเสริมให้ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง โดยหันมาเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้

3.4 การส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนงานต้องส่งเสริมให้บุคลากร นักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ภายในมหาวิทยาลัย เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3.5 การสร้างจิตสำนึก ส่วนงานต้องดำเนินการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยเน้นการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะ และการทิ้งขยะให้ถูกประเภท ตามหลักการ 3R (Reduce, Reuse, Recycle) หรือ ลด ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่

3.6 ความสำคัญของการบริหารจัดการขยะ ส่วนงานต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการขยะและปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

3.7 การกำหนดเป้าหมาย ส่วนงานต้องกำหนดเป้าหมายในการลดปริมาณขยะทั่วไปที่ถูกส่งไปยังหลุมฝังกลบ และเพิ่มสัดส่วนการรีไซเคิล

3.8 การสนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบาย ส่วนงานต้องสนับสนุนให้บุคลากร นักศึกษา และบุคคลภายนอกที่มาปฏิบัติงานหรือมาร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัย ปฏิบัติตามนโยบายการบริหารจัดการขยะของมหาวิทยาลัยมหิดล

3.9 มาตรการในการกำกับดูแลร้านค้า ส่วนงานต้องกำหนดมาตรการในการกำกับดูแลร้านค้าภายในมหาวิทยาลัยให้ปฏิบัติตามนโยบายการบริหารจัดการขยะของมหาวิทยาลัย เมื่อประกาศฉบับนี้ได้รับการลงนามแล้ว จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

ผู้แทนสถาบันบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม (คุณณัฐภา สวัสดิ์แดง) ขอเสนอให้ใช้คำว่า "บุคคลภายนอก" จะชัดเจนกว่า "บุคลากรภายนอก"

ผู้แทนศูนย์บริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (คุณอัญชุลี วัชรมุสิก) แจ้งว่า การนำเสนอข้อมูลเรื่อง 'ขยะอินทรีย์' ในส่วนที่ระบุว่า 'เศษไม้ เศษอาหาร' นั้น จัดเป็นขยะอินทรีย์ตามข้อ 3.1 เนื่องจากเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ไม่ได้กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับขยะอินทรีย์โดยตรง แต่เนื้อหาส่วนใหญ่ไม่ได้กล่าวถึง เพื่อให้สอดคล้องกับนิยามที่ได้กล่าวไว้ และมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการจำแนกประเภทของขยะ โดยเฉพาะ 'ขยะอันตราย' และ 'ขยะติดเชื้อ' เนื่องจากทั้งสองประเภทดูเหมือนจะมีความเกี่ยวข้องกับสารที่ก่อให้เกิดโรค ทั้งนี้ หากจะนิยาม 'ขยะอันตราย' ให้สอดคล้องกับคำว่า 'Household Hazardous Waste' ควรตัดเรื่องของสารกำมันตรังสีและสารที่ก่อให้เกิดโรคมออกไปหรือไม่ และในกรณีนี้ 'ของเสียอันตรายจากห้องปฏิบัติการ' ควรจัดอยู่ในประเภทใด

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่า ข้อ 3.1. ควรระบุเป็นขยะ 'ขยะอินทรีย์' เนื่องจากได้นิยามไว้แล้ว การนำคำศัพท์นี้มาใช้ในเนื้อหาจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้ตรงกัน และทำให้การนำเสนอข้อมูลมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่เสนอ และกองกายภาพและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการต่อไป

4.2.2 (ร่าง) มาตรการบริหารจัดการขยะ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2567

นางสาวราทิพย์ วัฒนวิจิฉัย นักวิชาการสิ่งแวดล้อม กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม นำเสนอ (ร่าง) มาตรการการบริหารจัดการขยะ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2567 ดังนี้

ข้อ 1. นิยาม

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานที่จัดตั้งขึ้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการ จัดตั้ง ส่วนงานของมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2562 และส่วนงานที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศมหาวิทยาลัย

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ทั้งระดับต่ำกว่าปริญญาตรีระดับ ปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา และให้หมายความรวมถึง นักเรียนที่สังกัดวิทยาลัยนานาชาติ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ที่จัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมเข้าศึกษาระดับอุดมศึกษา และนักเรียนของโรงเรียนสาธิตนานาชาติ ในสังกัดของมหาวิทยาลัยด้วย

“บุคลากร” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างในสังกัดมหาวิทยาลัย นักศึกษา และให้หมายความรวมถึง อาจารย์พิเศษ และบุคคลอื่นใดซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานให้กับ มหาวิทยาลัยด้วย

“ร้านค้า” หมายความว่า ผู้ประกอบการหรือสถานที่จำหน่ายสินค้าและบริการในเขตพื้นที่มหาวิทยาลัย ได้แก่ ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ร้านเครื่องดื่ม ร้านสหกรณ์ ร้านค้า ในโรงอาหาร ร้านค้าในตลาดนัด ร้านค้าในสถานพยาบาล และร้านประเภทอื่น ๆ

“ขยะทั่วไป” หมายถึง ขยะหรือของเสียที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ใหม่ โดยจะถูกส่งไปยังหลุมฝังกลบ (Landfill) ทั้งนี้ ไม่รวมถึงขยะรีไซเคิล ขยะอันตรายขยะกำพร้าว ขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ ซึ่งจะถูกแยกประเภทและส่งไปกำจัดตามกระบวนการที่มีมาตรฐานตามหลักสุขาภิบาล

“ขยะอันตราย” หมายถึง ขยะที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ ได้แก่ เศษอาหาร และเศษใบไม้กิ่งไม้

“ขยะรีไซเคิล” หมายถึง ของเหลือหรือวัสดุเหลือใช้ที่มีคุณสมบัติในการนำกลับมาแปรรูปหรือนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้

“ขยะอันตราย” หมายถึง ของเสียที่ไม่ใช่แล้วที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุหรือสารอันตรายที่มีลักษณะเป็นสารพิษ สารไวไฟ สารเคมีที่มีฤทธิ์กัดกร่อน สารกัมมันตรังสี และสารที่ทำให้เกิดโรค แบ่งออกเป็น ขยะอันตรายชุมชน และของเสียอันตรายจากห้องปฏิบัติการ

“ขยะติดเชื้อ” หมายถึง ของเสียที่ปนเปื้อนเลือดหรือสารคัดหลั่ง ซึ่งมีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับขยะนั้นสามารถทำให้เกิดโรคได้ รวมถึงขยะที่ถูกทิ้งจากโรงพยาบาล

“ขยะกำพร้าว” หมายถึง ขยะที่คัดแยกแล้วและไม่คุ้มค่าต่อการรีไซเคิล ซึ่งสามารถส่งกำจัดเป็นเชื้อเพลิงได้ ได้แก่ ก่อ่งพลาสติก หลอดพลาสติก ซ้อนส้อมไม้ ไม้เสียบลูกชิ้น ถุงบรรจุภัณฑ์พลาสติก เป็นต้น

ข้อ 2 ให้ส่วนงานคัดแยก รวบรวม และมีกรซ่งปริมาณขยะอย่างน้อยตามประเภทที่ระบุไว้

ข้อ 3 ตามประกาศฉบับนี้ ข้อ 3 มาตรการจัดการขยะแต่ละประเภท โดยถือปฏิบัติตามแนวทางดังต่อไปนี้

(1) ขยะอันตราย 1.1 เศษอาหาร ให้นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ใหม่ได้เช่น ปุ๋ย น้ำหมักชีวภาพ อาหารสัตว์ เป็นต้น สำหรับในวิทยาเขตศาลายาสามารถนำส่งที่กองกายภาพ และสิ่งแวดล้อมตามวันเวลาที่กำหนด 1.2 เศษใบไม้และกิ่งไม้ให้นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ใหม่ได้เช่น ปุ๋ย วัสดุบำรุงดิน เป็นต้น สำหรับในวิทยาเขตศาลายาสามารถนำส่งที่กองกายภาพและ สิ่งแวดล้อมตามวันเวลาที่กำหนด

(2) ขยะรีไซเคิล ให้นำส่งให้กับผู้ที่รับซื้อขยะรีไซเคิล สำหรับในวิทยาเขตศาลายาสามารถ นำส่งที่ธนาคารขยะรีไซเคิล กองกายภาพและสิ่งแวดล้อมตามวันเวลาที่กำหนด

(3) ขยะอันตราย ให้ส่งกำจัดกับบริษัทที่ได้รับอนุญาตในการกำจัดอย่างปลอดภัยตามมาตรฐานสากล หรือนำส่งได้ที่กองกายภาพและสิ่งแวดล้อมตามวันเวลาที่กำหนด

(4) ขยะติดเชื้อ ให้ส่งกำจัดกับบริษัทที่ได้รับอนุญาตในการกำจัดอย่างปลอดภัยตามมาตรฐานสากล

(5) ขยะทั่วไป สำหรับในวิทยาเขตศาลายาสามารถให้ส่วนงานรวบรวมไปยังจุดพักขยะที่ กำหนด เพื่อมหาวิทยาลัยสามารถส่งกำจัดอย่างถูกวิธี ในกรณีที่ส่วนงานมีขยะกำพร้าวที่สามารถแยกได้จากขยะทั่วไป สามารถส่งให้กับบริษัทที่ได้รับอนุญาตในการกำจัดขยะในการนำไปผลิตเป็นเชื้อเพลิง หรือนำส่งได้ที่กองกายภาพและสิ่งแวดล้อมตามวันเวลาที่กำหนด

ข้อ 4 ให้ส่วนงานกำกับดูแลการจัดการขยะของร้านค้าให้สอดคล้องกับมาตรการจัดการขยะ แต่ละประเภทของมหาวิทยาลัย

ข้อ 5 ให้ส่วนงานรณรงค์และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างจิตสำนึก ตระหนัก และการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยลดปริมาณขยะ คัดแยกขยะ และทิ้งขยะให้ถูกประเภท

ข้อ 6 ส่วนงานที่อยู่ภายนอกวิทยาเขตศาลายา สามารถออกประกาศที่สอดคล้องกับนโยบายของ มหาวิทยาลัยและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของส่วนงาน

ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ลงนามในประกาศฉบับนี้เป็นต้นไป

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่าก่อนดำเนินการคัดแยกขยะ ควรมีการวางแผนระบบการจัดการขยะที่ครอบคลุมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดจุดทิ้งขยะ การจัดเก็บ การขนส่ง ไปจนถึงการกำจัดขยะแต่ละประเภทให้ถูกวิธี เพื่อให้มั่นใจว่าขยะที่คัดแยกแล้วจะมีที่กำจัดที่เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยเฉพาะขยะอันตรายและขยะติดเชื้อ ซึ่งต้องมีกระบวนการจัดการที่พิเศษ นอกจากนี้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมและทรัพยากรของแต่ละหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน การกำหนดมาตรการในการจัดการขยะจึงควรมีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน โดยหน่วยงานสามารถประกาศมาตรการการจัดการขยะของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและทรัพยากรที่มีอยู่ และเรื่องเศษอาหาร มหาวิทยาลัยยังไม่มีระบบการจัดเก็บและจัดการเศษอาหารอย่างเป็นระบบในพื้นที่ศาลาฯ จึงอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดตั้งระบบการจัดการเศษอาหาร โดยมีแผนจะเริ่มทดลองระบบในระยะแรก (Pilot Test) เพื่อประเมินผลและปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ศาลาฯ จะมีการจัดทำคู่มือและกำหนดตารางการจัดเก็บและส่งมอบเศษอาหารอย่างชัดเจน เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

รศ.วีรยา จึงสมเจตไพศาล รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะพยาบาลศาสตร์ ขอสอบถามว่า นโยบายทั้ง 3 ฉบับที่ได้กล่าวถึงนั้น ถือเป็นนโยบายระดับมหาวิทยาลัย โดยส่วนงานแต่ละแห่งไม่ต้องกำหนดนโยบายของส่วนงานหรือไม่

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่า ส่วนงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ โดยหลักการแล้ว ส่วนงานไม่จำเป็นต้องกำหนดนโยบายเพิ่มเติม แต่หากพบข้อจำกัดหรือปัญหาในการปฏิบัติตามนโยบายของมหาวิทยาลัย สามารถกำหนดนโยบายเพิ่มเติมในการดำเนินการที่แตกต่างออกไปได้

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่เสนอ และกองกายภาพและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการต่อไป

4.2.3 (ร่าง) นโยบายการลดขยะพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งในมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2567

นางสาววราทิพย์ วัฒนวิจิฉัย นักวิชาการสิ่งแวดล้อม กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม นำเสนอ (ร่าง) นโยบายการลดขยะพลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้งในมหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2567 ดังนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศนโยบายส่งเสริมการลดใช้พลาสติกและงดใช้โฟม มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2564

ข้อ 2 ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหิดล

“ส่วนงาน” หมายความว่า สำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี วิทยาเขต คณะ บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่มหาวิทยาลัย

“ร้านค้า” หมายความว่า ผู้ประกอบการหรือสถานที่จำหน่ายสินค้าและบริการในเขตพื้นที่มหาวิทยาลัย ได้แก่ ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ร้านเครื่องดื่ม ร้านสหกรณ์ ร้านค้า ในโรงอาหาร ร้านค้าในตลาดนัด ร้านค้าในสถานพยาบาล และร้านประเภทอื่น ๆ

“พลาสติกใช้ครั้งเดียวทิ้ง” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ผลิตขึ้นเพื่อประสงค์ ในการใช้งานเพียงครั้งเดียวแล้วทิ้ง ได้แก่ ถุงหูหิ้วพลาสติก ถุงร้อนพลาสติก กล่องอาหารพลาสติก ซ้อนและส้อมพลาสติก แก้วน้ำพลาสติก ฝาแก้วพลาสติก และหลอดพลาสติก

ข้อ 3 ห้ามส่วนงานและร้านค้าที่อยู่ในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหิดลใช้บรรจุภัณฑ์ประเภทโฟมและถุงพลาสติกหูหิ้วที่ทำจากพลาสติกหรือพลาสติกชนิดแตกสลายได้ (Oxo-Degradable Plastic/Degradable Plastic/Environmentally Degradable Plastic) ที่กลายเป็นไมโครพลาสติกตกค้างในสิ่งแวดล้อม ในการจัดจำหน่ายอาหาร/เครื่องดื่ม การจัดเลี้ยงอาหาร/เครื่องดื่ม และกิจกรรมอื่น ๆ ภายในมหาวิทยาลัยมหิดล อนุญาตให้ร้านค้าจำหน่ายถุงกระดาษในราคาอย่างน้อย 5 บาท เฉพาะกรณีที่มีการร้องขอจากลูกค้า

ความในวรรคหนึ่งอนุโลมร้านค้าให้ถุงพลาสติกหูหิ้วสำหรับอาหารอุ่นร้อน และอนุญาตให้ใช้ ถุงร้อนสำหรับบรรจุอาหาร และถุงเย็นสำหรับบรรจุเครื่องดื่ม

ข้อ 4 ห้ามส่วนงานและร้านค้าที่อยู่ในพื้นที่มหาวิทยาลัยมหิดลใช้แก้วพลาสติกประเภท PLA (Polylactic Acid) และแก้วพลาสติกบาง โดยให้เลือกใช้แก้วที่ผลิตจากเยื่อพืชหรือเยื่อกระดาษโดยที่ไม่มีส่วนผสมของพลาสติก หรือในกรณีที่จำเป็นให้เลือกใช้แก้วพลาสติกประเภท 1 (Polyethylene Terephthalate : PET) ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการรีไซเคิล ให้ร้านค้าคิดราคาแก้วใช้ครั้งเดียวทิ้งในราคาอย่างน้อย 3 บาท

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่า กองกายภาพฯ อยู่ระหว่างการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวัสดุที่อนุญาตให้ใช้และห้ามใช้ ซึ่งเป็นประเด็นที่เราได้มีการหารือกันมาอย่างต่อเนื่องทั้งภายในหน่วยงานและกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้ศึกษาแนวทางปฏิบัติของมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ฯ และมหาวิทยาลัยอื่นๆ เพื่อนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของเรา จากการพิจารณาอย่างรอบคอบ เราเห็นว่าการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single-use plastic) ทุกชนิด เป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการบรรลุเป้าหมายการลดขยะ และส่งเสริมการใช้

ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ดังนั้น จึงมีแนวคิดที่จะส่งเสริมให้บุคลากรและนักศึกษา นำภาชนะส่วนตัวมาใช้ เช่น กระจกน้ำ กล่องอาหาร ซ้อนส้อม เพื่อลดการใช้ภาชนะพลาสติกและบรรจุภัณฑ์กระดาษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Zero Waste แม้ว่าจะมีเป้าหมายที่จะลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง แต่ในปัจจุบันยังคงมีบางสถานการณ์ที่จำเป็นต้องใช้พลาสติกอยู่บ้าง การจัดการกับขยะพลาสติกจึงต้องพิจารณาถึงทั้งประเภทของวัสดุและระบบการจัดการหลังการใช้งานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ขยะพลาสติกบางชนิดแม้จะสามารถนำไปรีไซเคิลได้ แต่ก็อาจขาดแคลนผู้รับซื้อหรือขาดระบบการคัดแยกที่เหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการนำกลับมาใช้ใหม่ สำหรับถุงพลาสติกทุกชนิด รวมถึงถุงที่ระบุว่าเป็น "ถุงรักโลก" นั้น แม้จะมีการกล่าวอ้างว่าเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่ในความเป็นจริงแล้ว พลาสติกทุกชนิดยังคงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ดังนั้น เพื่อลดผลกระทบดังกล่าว จึงควรหลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติกทุกชนิด อย่างไรก็ตาม ในช่วงเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้ภาชนะส่วนตัวอย่างสมบูรณ์ อาจจำเป็นต้องใช้ภาชนะพลาสติกบางชนิดไปก่อน เช่น ถุงร้อน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการดำเนินชีวิต ในอนาคตอันใกล้ การนำภาชนะส่วนตัวมาใช้ เช่น ปิ่นโต จะเป็นทางเลือกที่ยั่งยืนที่สุดในการลดปริมาณขยะและรักษาสิ่งแวดล้อม และแก้วพลาสติก PLA ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากพลาสติกชนิดย่อยสลายได้ทางชีวภาพ (biodegradable plastic) นั้น แม้จะมีการกล่าวอ้างว่าสามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ แต่ในความเป็นจริงแล้ว หลายประเทศ เช่น แคนาดา ได้มีการออกกฎหมายห้ามใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกบางชนิด รวมถึงพลาสติกย่อยสลายได้ทางชีวภาพ (biodegradable plastic) เนื่องจากพบว่าพลาสติกประเภทนี้ไม่สามารถย่อยสลายได้อย่างสมบูรณ์ในสภาพแวดล้อมทั่วไป แต่จำเป็นต้องอยู่ในสภาวะที่ควบคุมอย่างเข้มงวด เช่น ในโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ภาชนะบรรจุที่ทำจากพลาสติก เช่น แก้วพลาสติก แม้จะสามารถนำกลับมาใช้รีไซเคิลได้ แต่กระบวนการรีไซเคิลก็มีความซับซ้อนและมีต้นทุนสูง ทำให้ผู้ประกอบการรีไซเคิลจำนวนน้อยรายที่สนใจรับซื้อ ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาขยะพลาสติกสะสม ดังนั้น หากจำเป็นต้องใช้ภาชนะบรรจุที่ทำจากพลาสติก ขอแนะนำให้เลือกใช้ภาชนะที่ทำจากพลาสติก PET ซึ่งเป็นพลาสติกชนิดหนึ่งที่มีกระบวนการรีไซเคิลที่ชัดเจนและมีผู้รับซื้อวัสดุรีไซเคิลจำนวนมากสำหรับทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น คือ การใช้ภาชนะที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ เช่น เยื่อกระดาษที่ไม่เคลือบพลาสติก ซึ่งสามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติและไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ประเภทนี้วางจำหน่ายในตลาดแล้ว

นางสาวรวิศพร วัฒนวิจิฉัย นักวิชาการสิ่งแวดล้อม กองกายภาพและสิ่งแวดล้อม นำเสนอ

ข้อ 5 ห้ามร้านค้าให้ผ้าแก้วพลาสติกสำหรับเครื่องดื่มร้อน โดยอนุโลมให้เฉพาะเครื่องดื่มร้อน และในกรณีที่มีการร้องขอจากลูกค้า

ข้อ 6 ให้ร้านค้าเลือกใช้หลอดที่ผลิตจากเยื่อพืชหรือเยื่อกระดาษโดยที่ไม่มีส่วนผสมของพลาสติก และให้เฉพาะในกรณีที่มีการร้องขอจากลูกค้า

ข้อ 7 ให้ร้านค้าใช้กล่องบรรจุอาหารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือสามารถรีไซเคิลได้ เช่น ขานอ้อย โยกล้วย กาบหมาก ไม้ไผ่ มันสำปะหลัง กระดาษ กล่องอาหารพลาสติกประเภท 1 (Polyethylene Terephthalate : PET) เป็นต้น ให้ร้านค้าคิดค่ากล่องบรรจุอาหารในราคาอย่างน้อย 5 บาท และเฉพาะในกรณีที่มีการร้องขอจากลูกค้า

ข้อ 8 ห้ามร้านค้าแจกซอและส้อมพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง โดยให้เลือกใช้ซอและส้อม ที่ผลิตจากเยื่อพืช เฉพาะกรณีที่มีการร้องขอจากลูกค้า

ข้อ 9 ให้ส่วนงานหรือร้านค้าภายใต้การกำกับดูแลของส่วนงานคัดแยกขยะพลาสติกแต่ละประเภทและทำความสะอาด เพื่อให้เหมาะสมต่อการนำไปรีไซเคิล

ข้อ 10 ร้านค้าที่ไม่ปฏิบัติตามนโยบายข้างต้น ให้ส่วนงานพิจารณาไม่ต่อสัญญาหรือยกเลิกสัญญา

ข้อ 11 ให้ส่วนงานรณรงค์และประชาสัมพันธ์การพกพาและใช้ภาชนะและอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น แก้ว หลอด ภาชนะบรรจุอาหาร ซ้อนส้อม ถุงผ้า เป็นต้น ในการซื้ออาหารและเครื่องดื่ม เพื่อลดการใช้บรรจุภัณฑ์ครั้งเดียวทิ้ง

ข้อ 12 หากส่วนงานไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดตามประกาศฉบับนี้ได้ ให้ส่วนงานออกประกาศที่สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยและเหมาะสมกับบริบทของส่วนงาน

ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2568 เป็นต้นไป

นายธีรศักดิ์ ศรีสันต์ วิทยาเขตกาญจนบุรี แจ้งว่า เนื่องจากประกาศฉบับนี้มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการร้านค้า ภายในมหาวิทยาลัยและนักศึกษา รวมถึงบุคลากร จึงมีความจำเป็นต้องมีการสื่อสารและสร้างความเข้าใจให้กับทุกภาคส่วนก่อนที่จะมีการประกาศใช้จริง เพื่อให้ทุกคนได้รับทราบถึงเหตุผล วัตถุประสงค์ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบายดังกล่าว รวมถึงแนวทางการปรับตัวและการให้ความร่วมมือ

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่า เห็นด้วยว่าก่อนที่จะมีการบังคับใช้ประกาศฉบับนี้ในวันที่ 1 มีนาคม ควรมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการร้านค้าภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งควรได้รับการสื่อสารอย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษในช่วง 2 เดือนข้างหน้า (มกราคม-กุมภาพันธ์) เพื่อให้มีเวลาปรับตัวและเตรียมความพร้อมก่อนการ

เปลี่ยนแปลง ซึ่งแนวทางในการสื่อสารกับผู้ประกอบการร้านค้าภายในมหาวิทยาลัย เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ โดยในขณะที่กำลังสื่อสารให้ผู้ประกอบการเตรียมหาผลิตภัณฑ์ทดแทน และควรเริ่มสื่อสารกับลูกค้าควบคู่กันไป เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความพร้อมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริการบริโภค และหนึ่งในกลยุทธ์ที่น่าสนใจคือ การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการร้านค้าสื่อสารกับลูกค้าโดยตรง เช่น การแจ้งให้ลูกค้านำภาชนะมาเองเพื่อลดค่าใช้จ่าย หรือการอธิบายเหตุผลในการปรับเปลี่ยนราคาสินค้า เนื่องจากต้นทุนในการจัดหาภาชนะบรรจุเพิ่มขึ้น การกระทำเหล่านี้จะช่วยลดค่าใช้จ่ายถึงเหตุผลและร่วมมือในการลดปริมาณขยะ อย่างไรก็ตาม กองกายภาพฯ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสื่อสารกับลูกค้าอย่างเป็นทางการและช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการสื่อสารกับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รศ.ดร.ไกรชาติ ต้นตระกูลการอาภา รองคณบดีฝ่ายทรัพยากรกายภาพและสิ่งแวดล้อม คณะเวชศาสตร์เขตร้อน แจ้งว่า การสื่อสารและประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความเข้าใจให้กับทั้งบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยและผู้ที่มาใช้บริการภายนอก เพื่อลดความกังวลและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนนโยบายในครั้งนี้ หากไม่สื่อสารให้ชัดเจน อาจทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดีและมองว่าเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยได้ ดังนั้น การสื่อสารที่ชัดเจนและตรงไปตรงมาเกี่ยวกับเหตุผลและวัตถุประสงค์ของการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการให้ข้อมูลที่โปร่งใสแก่ผู้ใช้บริการ เช่น การนำภาชนะมาเองจะช่วยลดค่าใช้จ่ายและรักษาสิ่งแวดล้อม จะช่วยให้ผู้คนเข้าใจและเห็นด้วยกับนโยบายนี้มากยิ่งขึ้น

ผศ.ดร.ไพเราะ มากเจริญ รักษาการแทนรองคณบดี วิทยาลัยศาสนศึกษา แจ้งว่า เนื่องจากนโยบายใหม่นี้คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อร้านค้าที่เช่าพื้นที่ จึงอยากสอบถามว่าทางกองกายภาพฯ ได้ประสานงานกับศูนย์บริหารสินทรัพย์เกี่ยวกับเรื่องค่าเช่าหรือไม่ เนื่องจากตามปกติจะมีการปรับขึ้นค่าเช่าตามอัตราที่กำหนดไว้ อาจส่งผลให้ผู้เช่าไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้และกระทบต่อความร่วมมือในการดำเนินนโยบาย เพื่อให้การดำเนินนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความร่วมมือจากผู้เช่า ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดอัตราค่าเช่าที่เหมาะสม ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ ควรพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนการดำเนินธุรกิจของผู้เช่า เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัตถุดิบที่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการหวัดสุดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอาจมีราคาสูงกว่า และจำนวนลูกค้าที่อาจลดลงในช่วงแรกของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การแก้ไขปัญหาควรเริ่มต้นจากการวางแผนที่ครอบคลุมทุกมิติ ไม่เพียงแต่เน้นเรื่องการลดขยะ แต่ควรพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เช่าและหาแนวทางในการบรรเทาผลกระทบเหล่านั้นด้วย

นายเทวัญ คงพิพัฒนกุล ผู้อำนวยการกองบริหารงานทั่วไป แจ้งว่า ขอเสนอให้ประกาศฉบับที่ 3 เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาที่ทำกับผู้ประกอบการทุกราย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่า เข้าใจถึงความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่นโยบายนี้จะส่งผลกระทบต่อผู้เช่าร้านค้า อาจมีประเด็นที่ขัดแย้งกันระหว่างหลักการของนโยบายกับความเป็นจริงในภาคปฏิบัติ จะพิจารณาข้อเสนอแนะเหล่านี้ในการปรับปรุงนโยบายให้สอดคล้องมากยิ่งขึ้น สำหรับประเด็นเรื่องค่าเช่าและกลไกการดำเนินงาน จะนำเรื่องนี้ไปหารือกับศูนย์บริหารสินทรัพย์ เพื่อหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมร่วมกัน และการสื่อสารนโยบายใหม่ไปยังบุคลากรภายนอกนั้นเป็นเรื่องสำคัญ และการปฏิบัติตามนโยบายก็อาจเป็นเรื่องท้าทายในช่วงแรก โดยเฉพาะหน่วยงานภายในเองหรือกองกายภาพเองก็ต้องปรับตัวเช่นกัน อย่างไรก็ตาม เชื่อกันว่าการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น และจะต้องร่วมมือกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่เสนอ และกองกายภาพและสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

รองอธิการบดีฯ แจ้งว่า กำหนดการประชุมครั้งต่อไปคือ วันพุธที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568 เวลา 13.30 น. โดยจะจัดประชุมเป็นประจำทุกเดือนเว้นเดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นไป

เลิกประชุม 15.00 น.

นางสาวศรียัตรา ปันตบแต่ง ผู้บันทึกรายงานการประชุม
นายสุพจน์ ภาชีรอด ผู้ตรวจรายงานการประชุม